

QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VỀ NÔNG NGHIỆP, NÔNG DÂN, NÔNG THÔN THỜI KỲ ĐỔI MỚI

Nguyễn Thị Lan Anh¹

TÓM TẮT

Trong quá trình đổi mới, Đảng ta luôn đặt nông nghiệp, nông dân, nông thôn ở vị trí chiến lược quan trọng, coi đó là cơ sở và lực lượng để phát triển kinh tế - xã hội bền vững, ổn định chính trị, bảo đảm an ninh, quốc phòng và hội nhập quốc tế. Bài viết phân tích và sáng tỏ quan điểm của Đảng cộng sản Việt Nam về nông nghiệp, nông dân, nông thôn thời kỳ đổi mới. Từ đó chỉ ra một số vấn đề cần chú ý trong nông nghiệp, nông dân, nông thôn Việt Nam hiện nay.

Từ khóa: Đảng cộng sản Việt Nam, nông nghiệp, nông dân, nông thôn.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Nông nghiệp, nông thôn và nông dân luôn là một trong những vấn đề có ý nghĩa chiến lược của cách mạng nước ta. Trong quá trình lãnh đạo đất nước, với nhận thức sâu sắc về đặc điểm của nước ta đi lên chủ nghĩa xã hội từ một nền nông nghiệp lạc hậu, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn khẳng định tầm quan trọng của nông nghiệp, nông dân, nông thôn. Sự đột phá đầu tiên về chính sách của Đảng trong thời kỳ đổi mới cũng được khởi đầu từ lĩnh vực nông nghiệp, nông dân, nông thôn. Tiếp đó, nhiều Nghị quyết của Đảng đã bàn tới vấn đề này, góp phần bổ sung hoàn thiện hơn quan điểm chỉ đạo của Đảng đối với vấn đề nông nghiệp, nông dân, nông thôn ở mỗi giai đoạn phát triển của đất nước.

2. NỘI DUNG

2.1. Quan điểm của Đảng về nông nghiệp, nông dân, nông thôn thời kỳ đổi mới

Tại Đại hội VI, Đảng đã nhấn mạnh vai trò hàng đầu của nông nghiệp trong việc đáp ứng những yêu cầu cấp bách về lương thực, thực phẩm, nguyên liệu sản xuất, hàng tiêu dùng, hàng xuất khẩu. Phân đấu đưa nông nghiệp trở thành nền nông nghiệp sản xuất hàng hoá xã hội chủ nghĩa. Đại hội chỉ rõ: "Trong những năm còn lại của chặng đường đầu tiên, trước mắt là trong kế hoạch 5 năm 1986 - 1990, phải thật sự tập trung sức người, sức của vào việc thực hiện cho được ba chương trình mục tiêu về lương thực - thực phẩm, hàng tiêu dùng và hàng xuất khẩu" [2: tr.20]. Đại hội còn khẳng định, trong toàn bộ quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội, không được tách rời nông nghiệp với công nghiệp, không thể chỉ coi trọng nông nghiệp hoặc công nghiệp. Nhưng ở mỗi giai đoạn, trong từng chặng đường, vị trí của nông nghiệp và công nghiệp có khác nhau. Trong chặng đường hiện nay phải tập trung sức phát triển nông nghiệp, coi nông nghiệp là mặt trận hàng đầu, đưa nông nghiệp một bước lên sản xuất lớn xã hội chủ nghĩa. "Yêu cầu cấp bách về lương thực, thực phẩm, về nguyên liệu sản xuất hàng tiêu dùng, về hàng xuất khẩu quyết định vị trí hàng đầu của nông nghiệp" [2: tr.48].

¹ Khoa Lý luận Chính trị - Luật, Trường Đại học Hồng Đức

Trên cơ sở ngày càng nhận thức đúng đắn hơn vị trí, vai trò của nông nghiệp, nông thôn và nông dân đối với sự nghiệp cách mạng, Đại hội VII của Đảng tiếp tục bổ sung và khẳng định: “*Phát triển nông, lâm, ngư nghiệp gắn với công nghiệp chế biến, phát triển toàn diện kinh tế nông thôn và xây dựng nông thôn mới là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu để ổn định tình hình kinh tế - xã hội*” [3; tr.63].

Hội nghị Trung ương 5, khoá VII (tháng 6 - 1993) đã ra Nghị quyết về *Tiếp tục đổi mới và phát triển kinh tế - xã hội nông thôn*, trong đó đã đánh giá thực trạng nông nghiệp, nông thôn nước ta qua những năm đổi mới; xác định mục tiêu, quan điểm tiếp tục đổi mới và phát triển nông nghiệp, nông thôn; đề ra những phương hướng và giải pháp cụ thể nhằm phát triển nông nghiệp, xây dựng nông thôn giàu mạnh, văn minh theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Hội nghị đại biểu toàn quốc giữa nhiệm kỳ (khoá VII), lần đầu tiên Đảng ta đã đưa ra khái niệm công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp và kinh tế nông thôn, coi đó là nhiệm vụ chiến lược có tầm quan trọng hàng đầu. Hội nghị Trung ương 7, khoá VII, một lần nữa nhấn mạnh: “*phải quan tâm đến công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp và kinh tế nông thôn*”.

Trên cơ sở đánh giá kết quả 10 năm đổi mới, với những tiền đề đã được tạo ra, Đại hội VIII của Đảng tiếp tục phát triển nội dung công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp, nông thôn nhằm từng bước nâng cao đời sống nông dân. Theo đó, thực hiện công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp, nông thôn và xây dựng nông thôn mới, đưa nông nghiệp và kinh tế nông thôn lên sản xuất lớn là nhiệm vụ cực kỳ quan trọng cả trong trước mắt và lâu dài. Gắn công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp, nông thôn với thực hiện dân chủ hoá, tạo ra sự phân công lao động mới, giải quyết việc làm, nâng cao đời sống nhân dân và xây dựng nông thôn mới [4; tr.87]. Nghị quyết 06 của Bộ Chính trị khoá VIII về một số vấn đề phát triển nông nghiệp và nông thôn đã cụ thể hoá về nội dung công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp, nông thôn:

Một là, coi trọng thực hiện công nghiệp hoá, hiện đại hoá trong phát triển nông nghiệp và xây dựng nông thôn, đưa nông nghiệp và kinh tế nông thôn lên sản xuất lớn là nhiệm vụ cực kỳ quan trọng trong cả trước mắt và lâu dài, là cơ sở để ổn định tình hình kinh tế, chính trị, xã hội, củng cố liên minh giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và tầng lớp trí thức, đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

Hai là, đẩy mạnh chuyển dịch cơ cấu kinh tế, gắn phát triển nông nghiệp với công nghiệp chế biến, ngành nghề, gắn sản xuất với thị trường để hình thành sự liên kết nông - công nghiệp - dịch vụ và thị trường ngay trên địa bàn nông thôn và trên phạm vi cả nước; gắn phát triển nông nghiệp với xây dựng nông thôn mới; gắn công nghiệp hoá với thực hiện dân chủ hoá và nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực ở nông thôn; tạo ra sự phân công lao động mới, giải quyết việc làm, nâng cao đời sống, xoá đói giảm nghèo, thu hẹp khoảng cách về mức sống giữa thành thị và nông thôn, thực hiện có kết quả mục tiêu phát triển dân số.

Ba là, phát huy lợi thế của từng vùng và cả nước, áp dụng nhanh các tiến bộ khoa học, công nghệ để phát triển nông nghiệp hàng hoá đa dạng, đáp ứng ngày càng cao nhu cầu nông sản thực phẩm và nguyên liệu công nghiệp, hướng mạnh ra xuất khẩu.

Bốn là, phát triển nền nông nghiệp với nhiều thành phần kinh tế, trong đó kinh tế nhà nước giữ vai trò chủ đạo, cùng với kinh tế hợp tác xã dần trở thành nền tảng, hợp tác và hướng dẫn kinh tế tư nhân phát triển theo đúng pháp luật. Tiếp tục phát triển nhiều hình thức kinh tế hợp tác; các loại hình hợp tác xã dịch vụ cho kinh tế hộ nông dân, từng bước xây dựng các hợp tác xã nông nghiệp theo Luật Hợp tác xã; chú trọng liên kết kinh tế nhà nước với các thành

phần kinh tế khác. Tạo điều kiện và khuyến khích mạnh mẽ hộ nông dân và những người có khả năng đầu tư phát triển sản xuất kinh doanh nông nghiệp, công nghiệp, dịch vụ ở nông thôn.

Trước yêu cầu phải rút ngắn thời gian tiến hành công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, Đại hội IX của Đảng đã tiếp tục bổ sung, phát triển những quan điểm cơ bản về công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp, nông thôn trong giai đoạn mới. Hội nghị Trung ương 5, khóa IX, đã ra Nghị quyết về *Đẩy nhanh công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp, nông thôn thời kỳ 2001-2010* [5]. Những quan điểm của Đảng về công nghiệp hoá nông nghiệp, nông thôn được khẳng định trong Nghị quyết Trung ương 5 là sự kế thừa, phát triển những quan điểm đã được xác định trong các nghị quyết của các Đại hội, các Hội nghị Trung ương và của Bộ Chính trị. Nghị quyết đã xác định những quan điểm, chủ trương, phương hướng, nhiệm vụ và các giải pháp lớn cho công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp, nông thôn trong những năm tiếp theo. Đặc biệt, lần đầu tiên, Đảng ta ra nghị quyết chuyên đề về công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp, nông thôn và đặt trong mối quan hệ với sự phát triển của kinh tế tập thể, kinh tế hợp tác, hợp tác xã, kinh tế tư nhân và với sự phát triển của văn hoá, xã hội. Điều đó thể hiện bước phát triển mới trong nhận thức của Đảng về vị trí, vai trò quan trọng của khu vực kinh tế này đối với sự phát triển của nền kinh tế - xã hội.

Tại Đại hội X, Đảng đã khẳng định: *“Phát triển nông nghiệp, nông thôn là sự lựa chọn bước đi đúng đắn trong quá trình công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, đồng thời chủ trương đẩy mạnh hơn nữa công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp, nông thôn, giải quyết đồng bộ các vấn đề nông nghiệp, nông thôn và nông dân”* [6, tr.29].

Đại hội XI của Đảng đã đề cập đến cả 3 vấn đề nông nghiệp - nông dân - nông thôn. Quan điểm chỉ đạo thực hiện mục tiêu phát triển nông nghiệp, nông dân, nông thôn được xác định trên các nội dung chính sau:

Thứ nhất, phát triển nông nghiệp toàn diện theo hướng hiện đại, hiệu quả bền vững trên cơ sở phát huy những lợi thế của nền nông nghiệp nhiệt đới gắn với giải quyết tốt các vấn đề nông dân, nông thôn.

Trong điều kiện hiện nay, phát triển nông nghiệp toàn diện theo hướng hiện đại, hiệu quả, bền vững theo quan điểm của Đảng cần được hiểu đó là nền sản xuất nông nghiệp hàng hóa lớn, có năng suất, chất lượng, hiệu quả và sức cạnh tranh cao; đảm bảo vững chắc an ninh lương thực, thực phẩm quốc gia cả trước mắt và lâu dài; sản xuất một số sản phẩm nông nghiệp hàng hóa ứng dụng công nghệ cao, có năng suất, chất lượng và giá trị gia tăng cao; đồng thời, phát triển nông nghiệp cũng tính tới những yếu tố bảo vệ môi trường và các nguồn tài nguyên thiên nhiên, đảm bảo sự hài hòa về kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội nông thôn.

Thứ hai, xây dựng, phát huy vai trò của giai cấp nông dân, chủ thể của quá trình phát triển nông nghiệp, nông thôn.

Trong toàn bộ quá trình phát triển nông nghiệp và nông thôn hiện nay, nông dân giữ vị trí là “chủ thể”. Đây là sự khẳng định đúng đắn, cần thiết nhằm khơi dậy và phát huy mọi tiềm năng của nông dân trong sự nghiệp xây dựng nông thôn mới trên các mặt kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội; đồng thời nhằm bảo đảm những quyền lợi chính đáng của nông dân.

Để phát huy vai trò của nông dân, Nghị quyết Đại hội XI của Đảng nêu rõ: “Nâng cao trình độ giác ngộ của giai cấp nông dân, tạo điều kiện để nông dân tham gia đóng góp và hưởng lợi nhiều hơn trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Hỗ trợ,

khuyến khích nông dân học nghề, chuyển dịch cơ cấu lao động, tiếp nhận và áp dụng tiên bộ khoa học, công nghệ, tạo điều kiện thuận lợi để nông dân chuyển sang làm công nghiệp và dịch vụ. Nâng cao chất lượng cuộc sống của dân cư nông thôn: thực hiện có hiệu quả bền vững công cuộc xóa đói, giảm nghèo, làm giàu hợp pháp” [7; tr.241].

Đây thực sự là những giải pháp quan trọng để khơi dậy và phát huy vai trò chủ thể của người nông dân trong phát triển nông nghiệp, xây dựng nông thôn mới ở nước ta.

Thứ ba, xây dựng nông thôn mới theo hướng văn minh, giàu đẹp, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nông dân.

Nhằm khắc phục những hạn chế và bất cập trong phát triển nông thôn nước ta hiện nay, Đảng ta xác định: “Xây dựng nông thôn mới theo hướng văn minh, giàu đẹp, đi đôi với nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nông dân” [7; tr.39].

Đại hội XII của Đảng ta đã chỉ ra phương hướng, nhiệm vụ phát triển nông nghiệp và kinh tế nông thôn: “Xây dựng nền nông nghiệp theo hướng sản xuất hàng hóa lớn, ứng dụng công nghệ cao, nâng cao chất lượng sản phẩm, đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm; nâng cao giá trị gia tăng, đẩy mạnh xuất khẩu” [8; tr.92]. Từ đó, tạo điều kiện thuận lợi để sản phẩm nông nghiệp Việt Nam có đủ sức cạnh tranh trên thị trường khu vực và quốc tế. Đồng thời “đẩy nhanh cơ cấu lại ngành nông nghiệp, xây dựng nền nông nghiệp sinh thái phát triển toàn diện cả về nông, lâm, ngư nghiệp theo hướng hiện đại, bền vững, trên cơ sở phát huy lợi thế so sánh và tổ chức lại sản xuất, thúc đẩy ứng dụng sâu rộng khoa học - công nghệ, nhất là công nghệ sinh học, công nghệ thông tin vào sản xuất, quản lý nông nghiệp và đẩy nhanh công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn để tăng năng suất, chất lượng, hiệu quả và sức cạnh tranh, bảo đảm chất lượng, hiệu quả và sức cạnh tranh, bảo đảm vững chắc an ninh lương thực quốc gia cả trước mắt và lâu dài; nâng cao thu nhập và đời sống của nông dân. Chú trọng đầu tư vùng trọng điểm sản xuất nông nghiệp. Có chính sách phù hợp để tích tụ, tập trung ruộng đất, thu hút mạnh các nguồn lực đầu tư phát triển nông nghiệp; từng bước hình thành các tổ hợp nông nghiệp - công nghiệp - dịch vụ công nghệ cao” [8; tr.92,93].

Như vậy, từ Đại hội VI đến Đại hội XII và nhiều Chi thị, Nghị quyết Hội nghị Trung ương đều thể hiện rõ chủ trương chiến lược nhất quán đối với nông nghiệp, nông dân, nông thôn. từng bước xác định ý nghĩa và tầm quan trọng của việc phát triển toàn diện kinh tế nông thôn và xây dựng nông thôn mới, tiến đến khẳng định thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn và xây dựng nông thôn mới, đưa nông nghiệp và kinh tế nông thôn lên sản xuất lớn là nhiệm vụ cực kỳ quan trọng cả trong trước mắt và lâu dài.

2.2. Một số vấn đề đặt ra trong quá trình phát triển nông nghiệp, nông thôn, nông dân Việt Nam hiện nay

Nông nghiệp, nông dân, nông thôn đã và đang giữ vai trò hết sức to lớn cho sự phát triển bền vững của đất nước.

Nông nghiệp đã và đang cung cấp lương thực, thực phẩm cho hơn 90 triệu dân, đảm bảo an ninh lương thực quốc gia và góp phần xuất khẩu lương thực, thực phẩm, cao su, cà phê, ca cao, gỗ... hàng năm đem về hàng chục tỷ USD cho đất nước. Nông nghiệp còn cung cấp nhiều loại nguyên liệu cho các ngành công nghiệp chế biến (thịt, sữa, cá, rau quả, gỗ, bông vải, cao su, cà phê, chè, mía đường...), tạo công ăn việc làm và thu nhập cho một bộ phận lớn dân cư cả nước.

Theo Tổng cục Thống kê (Bộ Kế hoạch và Đầu tư) công bố báo cáo kinh tế - xã hội năm 2018, tổng sản phẩm trong nước (GDP) năm 2018 tăng 7,08% so với năm 2017. Trong mức tăng 7,08% của toàn nền kinh tế, khu vực nông, lâm nghiệp và thủy sản đã có sự phục hồi đáng kể với mức tăng 3,76% (cao hơn mức tăng 2,9% của năm 2017). Đóng góp 8,7% vào mức tăng chung. Về cơ cấu nền kinh tế năm 2018, khu vực nông, lâm nghiệp và thủy sản chiếm tỷ trọng 14,57% GDP [1].

Tuy tỷ trọng của ngành nông nghiệp trong GDP cả nước chưa cao nhưng mức đóng góp vào tăng trưởng vẫn ổn định, đồng thời tạo ra 38,1% tổng việc làm cho lao động cả nước. Nông dân là lực lượng lao động làm nông nghiệp. Từ xưa đến nay, trong mọi cuộc cách mạng ở nước ta, nông dân luôn là lực lượng đông đảo nhất. Nông dân là chủ thể của việc áp dụng các kỹ thuật tiên bộ vào sản xuất nông nghiệp.

Cùng với nông nghiệp, nông dân là nông thôn. Theo Tổng cục thống kê, dân số nông thôn 60,8 triệu người, chiếm 64,9% dân số cả nước [9]. Nông thôn chiếm đại đa số tài nguyên đất đai, khoáng sản, động thực vật, rừng, biển... có ảnh hưởng to lớn đến việc bảo vệ môi trường sinh thái, đến việc khai thác, sử dụng có hiệu quả các tiềm năng, đảm bảo cho việc phát triển lâu dài và bền vững của đất nước.

Trong bối cảnh phát triển kinh tế thị trường, hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, nông nghiệp, nông dân, nông thôn Việt Nam vẫn đang phải đối mặt với nhiều khó khăn, thách thức. Quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đang tác động nhiều chiều đến nông nghiệp, nông thôn và nông dân. Diện tích đất sản xuất nông nghiệp ngày càng bị thu hẹp. Người nông dân thiếu việc làm, xu hướng di dân ra thành phố để mưu sinh là không thể tránh khỏi. Bên cạnh đó, Việt Nam là một trong những nước sẽ bị ảnh hưởng nặng do biến đổi khí hậu, trong đó, nông nghiệp sẽ là lĩnh vực bị ảnh hưởng đầu tiên.

Nền nông nghiệp của nước ta xuất phát từ một nền nông nghiệp tiểu nông, tự cung, tự cấp, quy mô sản xuất nhỏ, manh mún, việc đầu tư công nghệ còn hạn chế, dẫn tới hiệu quả sản xuất thấp, mức sống của nông dân vẫn còn thấp và chậm được nâng cao.

Sản xuất nông nghiệp Việt Nam thiếu một dự báo dài hạn, tính quy hoạch, kế hoạch trong sản xuất nông nghiệp chưa chặt chẽ, vì vậy sản phẩm nông nghiệp vẫn còn nhỏ lẻ, chất lượng không đồng đều, rất khó để phát triển thành vùng sản xuất hàng hóa hay phát triển công nghiệp chế biến. Tình trạng được mùa, mất giá, hoặc nông sản đến kỳ thu hoạch không tiêu thụ được diễn ra thường xuyên. Trong tình hình Chính phủ sẽ ngày càng ít can thiệp trực tiếp vào giá cả, nông dân sẽ đối mặt nhiều hơn, gay gắt hơn với bất ổn của thị trường thế giới. Bên cạnh đó, sản xuất nông nghiệp Việt Nam thiếu một hành lang pháp lý đầy đủ, chặt chẽ.

Để tiếp tục phát huy được thế mạnh và giải quyết các vấn đề đang đặt ra đối với nông nghiệp, nông dân và nông thôn, cần phải có biện pháp, chính sách để bảo vệ đất nông nghiệp, đặc biệt bảo vệ đất lúa. Bên cạnh đó, các ngành các cấp cần nhận thức rõ đầu tư cho nông nghiệp, nông dân, nông thôn là sự đầu tư cho phát triển, bảo đảm phát triển kinh tế và ổn định chính trị xã hội của đất nước. Vì vậy, tăng đầu tư cho nông nghiệp, nông thôn là phục vụ đời sống và sản xuất ở khu vực này. Trước mắt đầu tư vào kết cấu hạ tầng như: đường xá, mạng lưới điện, thủy lợi, thông tin, các công trình phục vụ sản xuất thủy sản, nghề muối. Đầu tư cho nghiên cứu và ứng dụng tiến bộ khoa học vào sản xuất nông nghiệp, dạy nghề cho nông dân.

Cần nghiên cứu để có những biện pháp tổ chức các hình thức hợp tác sản xuất và liên kết giữa sản xuất với chế biến, kinh doanh có hiệu quả. Tạo điều kiện để nông dân có thể kết nối trực tiếp với thị trường. Nâng cao khả năng cạnh tranh, mở rộng tiêu thụ hàng nông sản và các hàng hoá từ nông thôn.

Để nâng cao hiệu quả sản xuất nông nghiệp, đời sống cho nông dân và thay đổi bộ mặt nông thôn hiện nay, cần có chính sách gắn kết công nghiệp với nông nghiệp, công nghiệp phải phục vụ nông nghiệp, đưa dịch vụ về nông thôn, đa dạng hóa ngành nghề ở nông thôn để một mặt, công nghiệp hóa nông nghiệp (cung cấp máy móc cho nông nghiệp, chế biến sản phẩm của nông nghiệp), giải quyết vấn đề thừa lao động trong nông nghiệp, mặt khác tăng thêm cơ hội cho người dân nâng cao đời sống.

3. KẾT LUẬN

Những thành tựu đạt được sau hơn 30 năm đổi mới đất nước đã khẳng định tình đúng đắn trong đường lối, chủ trương phát triển nông nghiệp, nông thôn, nông dân của Đảng ta. Những thành tựu đó không chỉ góp phần quan trọng vào việc ổn định chính trị - xã hội mà còn ngày càng tạo thêm những tiền đề vật chất cần thiết, góp phần thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Tuy nhiên, cho đến nay, nông nghiệp, nông thôn và nông dân nước ta đang đứng trước những khó khăn, thách thức mới. Nông nghiệp có biểu hiện tăng trưởng chậm lại và kém bền vững; mức sống của nông dân vẫn còn thấp và chậm được nâng cao; chênh lệch về mức sống giữa thành thị và nông thôn, giữa các vùng, miền đang có xu hướng mở rộng. Cuộc khủng hoảng lương thực đã và đang diễn ra trên phạm vi toàn cầu là bằng chứng cho thấy, nếu không chú trọng phát triển nông nghiệp, nông thôn, thì chẳng những an ninh lương thực của quốc gia không được bảo đảm, mà còn kéo theo một loạt vấn đề khác về kinh tế, chính trị, xã hội, như: gia tăng lạm phát, sự bất ổn về an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội. Vì vậy, chú trọng giải quyết vấn đề nông nghiệp, nông thôn và nông dân ở nước ta có ý nghĩa rất quan trọng không chỉ trước mắt mà còn cả về lâu dài. Điều đó đòi hỏi Đảng cần tiếp tục bổ sung, hoàn thiện đường lối, chiến lược về nông nghiệp, nông thôn và nông dân trong bối cảnh mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bạch Dương (2017). *GDP tăng 6.81%, quy mô nền kinh tế vượt 220 tỷ USD*, nguồn truy cập <http://vneconomy.vn/gdp-tang-681-quy-mo-nen-kinh-te-vuot-220-ty-usd-20171227154739941.htm>
- [2] Đảng Cộng sản Việt Nam (1987). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI*. Nxb. Sự thật, Hà Nội.
- [3] Đảng Cộng sản Việt Nam (1991). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII*, Nxb. Sự thật, Hà Nội.
- [4] Đảng Cộng sản Việt Nam (1996). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VIII*. Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [5] Đảng Cộng sản Việt Nam (2001). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX*. Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

- [6] Đảng Cộng sản Việt Nam (2006). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*. Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [7] Đảng Cộng sản Việt Nam (2011). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*. Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [8] Đảng Cộng sản Việt Nam (2016). *Văn kiện đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*. Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội.
- [9] Tổng cục thống kê (2017). *Thông cáo báo chí tình hình kinh tế - xã hội năm 2017*. nguồn truy cập <http://www.gso.gov.vn/default.aspx?tabid=382&idmid=&ItemID=18667>.

THE VIETNAMESE COMMUNIST PARTY'S VIEWPOINT ON AGRICULTURE, FARMERS, RURAL AREAS IN THE INNOVATION PERIOD

Nguyen Thi Lan Anh

ABSTRACT

In the process of innovation, our Party has always placed agriculture, farmers and rural areas in an important strategic position, considering it a basis and force for sustainable socio-economic development, political stability, national security and defense and international integration. The article analyzes and clarifies the views of the Communist Party of Vietnam on agriculture, farmers and rural areas during the innovation period, from which to point out some noticeable issues in agriculture, farmers, rural Vietnam today.

Keywords: Communist Party of Vietnamese, agriculture, farmers, rural areas.

* Ngày nộp bài: 21/2/2019; Ngày gửi phản biện: 25/2/2019; Ngày duyệt đăng: 4/3/2020